

COVID-19 και Αιμοδοσία

Η αιμοδοσία είναι πράγματι ζωτικής σημασίας καθώς το αίμα είναι αναντικατάστατο από οποιοδήποτε φαρμακευτικό προϊόν. Τον Ιανουάριο 2022, ο Αμερικανικός Ερυθρός Σταυρός, που διαχειρίζεται το 40% των αιμοδοσιών που πραγματοποιούνται στις ΗΠΑ, ανακοίνωσε ότι διένυε τη μεγαλύτερη έλλειψη σε αίμα κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας. Χαρακτηριστικό είναι ότι από την αρχή της πανδημίας ο αριθμός των αιμοδοτών είχε μειωθεί κατά 10% με αποτέλεσμα ορισμένες ημέρες να καλύπτονται λιγότερο από το 25% των αναγκών σε αίμα που αιτούνταν τα νοσοκομεία. Η Καθηγήτρια Αιματολογίας **Μαριάννα Πολίτου** (Διευθύντρια Αιματολογικού Εργαστηρίου και Αιμοδοσίας – Νοσοκομείο Αρεταίειο) και οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου**, **Γιάννης Ντάνας**, **Πάνος Μαλανδράκης** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα δεδομένα από τη δημοσίευση της Rita Rubin στην έγκριτη επιστημονική επιθεώρηση JAMA (2022;327(7):615).

Μεταδίδεται ο Sars-CoV μέσω της μετάγγισης;

Πρέπει να τονιστεί ότι σύμφωνα με τις προσφάτως αναθεωρημένες οδηγίες του Οργανισμού Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA) των ΗΠΑ, **η χρήση εργαστηριακών εξετάσεων για τον έλεγχο ρουτίνας των αιμοδοτών για COVID-19 δεν συστήνεται.**

Οι ιοί του αναπνευστικού δεν μεταδίδονται μέσω μετάγγισης αίματος και παγκοσμίως δεν έχουν αναφερθεί περιστατικά μετάδοσης SARS-CoV-2 ή οποιοδήποτε άλλου κορωνοϊού από δότη σε λήπτη.

Οι αιμοδότες πρέπει να είναι καλά στην υγεία τους και να έχουν φυσιολογική θερμοκρασία όταν αιμοδοτούν. Ο υπεύθυνος ιατρός της αιμοδοσίας μπορεί επίσης να εξετάσει το ενδεχόμενο να συμβουλευτεί άτομα που έχουν διαγνωστεί ή είναι ύποπτα ότι έχουν COVID-19 να απέχουν από την αιμοδοσία για τουλάχιστον 10 ημέρες μετά την πλήρη υποχώρηση των συμπτωμάτων ή, εάν δεν εμφάνισαν ποτέ συμπτώματα, για τουλάχιστον 10 ημέρες μετά τη θετική διαγνωστική δοκιμασία, σύμφωνα με τον FDA. Τα

άτομα που λαμβάνουν οποιοδήποτε από τα 3 εμβόλια κατά του COVID-19 που είναι εγκεκριμένα στις ΗΠΑ μπορούν να δώσουν αίμα αμέσως μετά τον εμβολιασμό .

Τι ισχύει στην Ελλάδα;

Σύμφωνα με τις οδηγίες του Ε.ΚΕ.Α

-Άτομα με επιβεβαιωμένη ή πιθανή λοίμωξη COVID ή που παρουσιάζουν κάποιο από τα συμπτώματα που σχετίζονται με λοίμωξη από κορωνοϊό δεν επιτρέπεται να αιμοδοτήσουν.

- Εάν ο υποψήφιος αιμοδότης είχε συμπτώματα λοίμωξης με κορωνοϊό και θετικό έλεγχο για την παρουσία του ιού μπορεί να αιμοδοτήσει εάν έχουν περάσει τουλάχιστον 28 ημέρες από την αποδρομή των συμπτωμάτων

- Άτομα που δεν παρουσιάζουν συμπτώματα αλλά είχαν επαφή με επιβεβαιωμένο ή ύποπτο κρούσμα και έχει συστηθεί απομόνωση μπορούν να αιμοδοτήσουν εάν έχουν παρέλθει 14 ημέρες από την πρώτη ημέρα της απομόνωσης

- Για τα εμβόλια από αδρανοποιημένους ή μη ζώντες μικροοργανισμούς (π.χ mRNA) δεν απαιτείται περίοδος αποκλεισμού, εφόσον ο αιμοδότης αισθάνεται καλά. Στην περίπτωση που μετά τον εμβολιασμό παρουσιαστούν ήπιες αντιδράσεις μπορεί να προσφέρει αίμα 7 ημέρες μετά την πάροδο των συμπτωμάτων.

Στο πλαίσιο της αντιμετώπισης αυτής της πρωτόγνωρης παγκοσμίως έλλειψης αίματος η Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ με την υποστήριξη του κοινωφελούς Ιδρύματος «Ι.Λάτση» έχει ξεκινήσει τη δράση **αιμοδοσία 365** που έχει ως αποστολή την ανάπτυξη καινοτόμων στρατηγικών που στοχεύουν στην εκπαίδευση μιας καινούριας γενιάς συνειδητοποιημένων αιμοδοτών που θα υιοθετήσουν την κουλτούρα της επαναλαμβανόμενης αιμοδοσίας με πρακτικές προσαρμοσμένες στον τοπικό πολιτισμό και περιβάλλον.

Το πρώτο μήνυμα του αιμοδοσία365 είναι αποτέλεσμα έρευνας ότι η πλειοψηφία των πολιτών δεν γνωρίζουν ότι το αίμα έχει ημερομηνία λήξης (περίπου ένα μήνα μετά την προσφορά του) για αυτό και υπάρχει συνεχής

ανάγκη αναπλήρωσης των αποθεμάτων από τακτικούς αιμοδότες ώστε να είναι εφικτή η εφαρμογή στρατηγικής και προγραμματισμού των αιμοληψιών βάσει των αναγκών.